

[Finansministeren.]

er som bekendt dansk prins. Men det er som sagt noget, kongehuset selv har afgjort.

Om fordelingen af midlerne kan jeg ikke give konkrete oplysninger i dag. Det er angivet i lovforslaget, at det er til humanitære og sociale formål, pengene skal fordeles, og det må vi så se på til sin tid. Vi har jo visse erfaringer for, hvorledes man bør fordele sådanne penge, og der er allerede indkommet forskellige ansøgninger. Om Dansk Folkehjælp også skal med, kan jeg naturligvis ikke udtale mig om i dag, men det er da givet, at de kan komme under overvejelse såvel som alle andre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Skytte): Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold): Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m.

(Lovforslaget (nr. 28) findes i tillæg A. sp. 1285, fremsættelsen i tidenden sp. 470).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre til dette lovforslag. Loven, som blev vedtaget i 1965, indeholdt en bestemmelse om revision i indeværende folketingsår, og det er stort set en uændret forlængelse, landbrugsministeren har foreslået, idet han dog har indføjet et par mindre ændringer, der går ud på at dække et par huller i loven, som har været åbenbare for de allerfleste. Hvor meget der er smuttet igennem disse huller i årenes løb, er det naturligvis vanskeligt at sige noget om, men én ting er i hvert fald sikker: at de foreslåede ændringer ikke under nogen omstændigheder berører forbrugerne eller forbrugerpriserne. Forholdet er jo det, at

der er ingen, der tror på, at det blødkogte æg til morgencompletten er billigere hos den hotelvært, som henter sine æg ude i sin egen hønsegård et stykke ude i landet, end det er andre steder, og der er heller ingen, der tror på, at kagerne er billigere hos den bager, som har mulighed for at gøre det samme.

Det er altså et par småhuller, der lukkes, men i øvrigt kan man vel sige, at æg hører til den varegruppe, der kan betegnes som skøre sager, og forholdet er jo nok, at ligegyldigt hvad vi gør ved denne lov, vil det virke sådan — hvis jeg må drage den sammenligning — som når man slår en knytnæve hårdt ned i en kurv æg, at nogle vil forblive uskadede alligevel. Sådan vil det nok gå, uanset hvad vi gør ved denne lov, men jeg kan tilsige mit partis medvirken til en hurtig gennemførelse af de ændringer, der er foreslået, og lovens forlængelse.

Søren Jensen: Jeg kan stort set tilslutte mig de bemærkninger, hr. Chr. Rasmussen har gjort, men jeg vil alligevel føje lidt til.

Der har jo været lidt diskussion om denne lovgivning i tidens løb. Da vi i 1952 fik den gældende æglov, betød det et væsentligt skridt i retning af en forbedring af kvaliteten af æg til eksport. De landøkonomiske foreninger, heriblandt Landsudvalget for Fjerkræavl, ønskede på dette som på andre områder at give vor fødevarer-eksport det bedst mulige renommé, og det er opnået, hvilket bekræftes derved, at danske æg som andre danske fødevarer har været betalt med en overpris. Når det i dag kniber med afsætningen, har det som bekendt helt andre årsager.

Men det var også naturligt, at man tilstræbte en ændring i loven, så de samme kvalitetsbestemmelser kom til at gælde på hjemmemarkedet. Dette blev gennemført i 1962 sammen med hjemmemarkedsordningen for æg, og loven, som den fremtræder i dag, er en konsekvens af hjemmemarkedsordningen for æg og et led i landbrugets samlede hjemmemarkedsordninger, som mit parti finder værdifulde og derfor også har stemt for og ikke ønsker at udhule. Derfor kan vi også tiltræde landbrugsministerens forslag, der jo tilsigter, at flest muligt æg underkastes kvalitetskontrollen og hjem-

[Søren Jensen.]

memarkedsafgiften med det for øje at sikre forbrugeren gode æg og ægproducenterne en rimelig pris for deres æg.

Som det fremgår af lovforslaget, vil det fortsat være tilladt ægproducenter at sælge æg fra egen bedrift direkte til forbruger, såfremt æggene afhentes på ejendommen og der kun købes ind til egen husholdning. Det er noget, der har en lang tradition bag sig, og som vi ikke ønsker at anfægte, men skal hjemmemarkedsordningen have nogen større værdi for ægproducenterne, bør grænsen sættes dér, hvor ministeren i sit forslag har sat den. Det kan ikke være meningen, at enkelte nyder større fordele på helhedens bekostning. Der er mange hønseholdere, som i dag på grund af den dårlige økonomi for hønsehold har ladet hønsene ryge, og mange, der overvejer at gøre det.

Da tanken med denne lovgivning er at sikre ægproducenterne som helhed en rimelig pris for deres æg, kan jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling af lovforslaget.

Niels Ravn: Det lovforslag, vi her behandler, er jo en lille ændring til en dårlig lov, en ændring, der i hvert fald ikke gør den bedre. Man kan heller ikke påstå, at det gør den væsentligt ringere, så jeg har ikke mange kommentarer til lovforslaget som sådant. Men når vi nu alligevel behandler ægloven, kunne jeg ønske mig, at vi i et udvalg fik lejlighed til at se nærmere på, hvorledes loven har virket, siden vi i sin tid gennemførte den.

Jeg har en sikker fornemmelse af, at det, vi fra det konservative folkepartis side forudså, dengang vi fik loven, er sket. Forbrugerne har fået en dårligere service. Forbrugerne i de større byområder har praktisk talt ikke længere muligheder for at købe friske æg. I landdistrikterne er det gået sådan, at forbrugerne både i de mindre byer og ude på landet forsyner sig med friske æg direkte fra producenterne. Det betyder, at de handlende har fået en mindre omsætning, altså har ordningen været til skade for dem. Det betyder, at producenterne som helhed har fået færre afgifter ind fra ordningen, altså færre penge. Forholdene under ægloven har altså som helhed været dårligere for forbrugerne, dårligere

for de handlende og dårligere for producenterne end forholdene, vi havde før loven.

Endelig nævner man, at det skulle have givet os bedre muligheder på eksportmarkederne, men det er jo helt forkert. Denne lov omhandler, som vi alle ved, alene hjemmemarkedet, og derfor kan den hverken have gjort vore muligheder på eksportmarkederne bedre eller dårligere.

Som sagt, jeg vil meget gerne i et udvalg have undersøgt, hvorledes loven i detaljer har virket.

Morten Lange: Hr. Niels Ravn og jeg plejer jo ellers at være kampfæller på dette specielle område. Denne gang må jeg nu melde fra. (*Niels Ravn:* Har du nu begået hamskifte?). Nej, jeg har ikke begået hamskifte, men hr. Niels Ravn har ikke engang læst overskriften til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at det også handler om udførsel; men det får nu være.

Jeg er ikke nogen stor tilhænger af hjemmemarkedsordningen for ægsalg og altså ikke af denne lovgivning heller, men den lille ændring, som man her foreslår til loven, må, så vidt jeg kan bedømme det, siges at være en forbedring. Hvis man har en lov, er det naturligvis ikke meningen, at den konsekvent skal omgås, og her fylder man altså et hul, og man sikrer også på anden måde en bedre kontrol med visse erhvervsdrivende, f. eks. med deres regnskaber og den slags ting. Det er jo en af den slags balancer, man fra tid til anden må skabe, og jeg anser de kontrolmæssige foranstaltninger, som bliver gennemført ved dette lovforslag, for at være væsentligere end det, at det betyder en lille skærpelse af en lov, som vi ellers ikke er tilhængere af. Jeg kan altså sige så meget som, at vi undtagelsesvis vil se velvilligt på dette udmærkede lovforslag.

Jeg er ikke helt så begejstret over, at man ophæver en klausul om revision til et bestemt tidspunkt, men da man jo altid kan fremsætte forslag om revision, skal jeg ikke gøre noget punkt ud af det.

Endelig vil jeg til landbrugsministeren sige, at hvad angår fremsættelse af lovforslag, kunne han måske med fordel sammenligne dette lille lovforslag med det lille lovforslag, der er fremsat af hans kollega indenrigsministeren, og som vi behandlede

[Morten Lange.]

tidligere i dag, for at se, hvilke formelle krav vi gerne ser opfyldt i forbindelse med fremsættelse af lovforslag.

Erik Hansen: Jeg skal også ved dette lovforslag meddele, at vor ordfører, hr. Svend Haugaard, ikke kan være til stede, og jeg skal derfor på hans vegne fremsætte nogle bemærkninger om lovforslaget.

Vi betragter det fra det radikale venstres side som noget naturligt under de nuværende markedsforhold, at vi har den hjemmemarkedsordning for æg, som vi har. Det er en konsekvens heraf, at vi også støtter disse forordninger. Vi kan sige, at ordningen har heldige økonomiske virkninger for landbruget, selv om der herunder også fremkommer uhensigtsmæssige eksempler på, at man må transportere æg til stemping og tilbage til nabokøber ugen efter; æggene bliver jo næppe bedre i mellemtiden. Men det er undtagelser, og for det store kvantum af æg har det utvivlsomt virket godt, at man tidsmærker æggene og derved tvinger en hurtigere gang fra producent til forbruger igennem.

Den foreslåede ændring i loven, der skal hindre, at storforbrugere af æg til restaurationsvirksomhed opretter ægproduktion på tilkøbt ejendom, synes rimelig, og vi kan tiltræde den; men ændringen bør ikke ramme f. eks. en landbrugsskole eller virksomhed med større kostforplejning af elever eller ansatte, hvor der ikke er tale om egentlig restaurationsvirksomhed.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale lovforslaget.

Inger-Lise Bech Hansen: Da mit partis ordfører i denne sag er forhindret i at være til stede, skal jeg kort gøre rede for vort standpunkt til dette forslag.

Vi kan tiltræde de ændringer, lovforslaget indeholder; de tjener, som landbrugsministeren også anfører i sin fremsættelse, alene det formål at klargøre lovens bestemmelser. Et sådant formål vil altid kunne finde støtte hos liberalt centrum. Personlig vil jeg udtale min tilfredshed med, at lovforslagets formulering ikke afskærer fra det såkaldte stalddørssalg, men at jeg og andre husmødre med mig, når vi holder

ferie på landet, fortsat kan opleve den nydelse, det er at få friske æg.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg vil gerne takke alle ordførerne for ret velvillig indstilling. Mindst velvilje kom jo fra hr. Niels Ravn, der sagde, at den nugældende lov var en dårlig lov, en lov, der havde virket dårligt. Det er ikke rigtigt; den nugældende lov har ikke virket dårligt. Jeg tror ganske roligt, jeg kan sige, at tidsmæssigt er vejen fra producent til forbruger så kort, som den nogen sinde har været; der har ikke været noget i vejen med den nugældende lov, når det drejer sig om gangen fra producent til forbruger.

Den ændring, der er foreslået i loven, berører jo ikke stalddørssalget; der har altid været et naturligt stalddørssalg, og det berøres ikke af dette lovforslag. Det tager alene sigte på, at enkelte kunne være smarte nok til at omgå hjemmemarkedsordningen og skaffe sig en ekstra fortjeneste på andres bekostning; det er kun det hul, det tager sigte på at lukke.

Søren Jensen: Jeg vil som hr. Morten Lange bede hr. Niels Ravn om at læse lovens titel. Når jeg nævnte den ændring af ægloven, der fandt sted i 1952, og den store gennemgribende ændring, der fandt sted i 1962, var det, fordi jeg gættede på, at hr. Niels Ravn ville sige lidt i retning af det; hr. Niels Ravn nu har sagt; og det holdt jo også stik, og så har vi hørt den gamle kritik om dårligere æg.

Jeg kan helt tilslutte mig landbrugsministerens ord om, at æggene er absolut ikke blevet dårligere. Så sent som forleden dag hørte jeg en købmandsfrue her fra København, som i øvrigt er medlem af det høje ting, sige, at siden vi har fået den nye æglov, havde man ingen klager haft over æggene. Der kan altså også være folk, der siger det modsatte af det, hr. Niels Ravn her har fremført.

En anden ting, jeg også vil sige, er, at æggene til eksport er jo længere om at nå frem til forbrugeren end æggene på hjemmemarkedet, og mig bekendt har der ingen klager været over vore eksportæg. Endelig ved hr. Niels Ravn også, at folk, der henter æggene ude hos os på landet, jo ofte henter

[Søren Jensen.]

til to uger eller mere, og når man kommer til de sidste æg, kan de jo ikke siges at være helt nye.

Der kunne føjes forskellige andre ting til, men det, der står tilbage, er for mig at se, at den skrøne om, at ægloven har givet os dårlige æg, den holder ikke.

Niels Ravn: Når hr. Søren Jensen opfordrer mig til at læse lovforslaget og specielt dets overskrift bedre, kunne jeg gøre gengæld ved at bede hr. Søren Jensen om at høre bedre efter; jeg satte udtrykkeligt en parentes om alt, hvad der vedrører eksport. Det er klart, at dér må vi træffe alle de foranstaltninger, der overhovedet er muligt, for at æggene når frem til forbrugeren i den bedst mulige tilstand; de afstande, der er, gør det til en betingelse, at der skal være kontrol på både den ene og den anden måde.

Mine kritiske bemærkninger gik udelukkende på de områder, der vedrører hjemmemarkedet, og selv om såvel landbrugsministeren som hr. Søren Jensen nu mener, at ordningen har virket fortræffeligt, afventer jeg altså de oplysninger, jeg forventer vi kan få i et kommende udvalg, før jeg endeligt lader mig overbevise.

Morten Lange: Nu er det ikke meningen, vi skal nedsætte os som et forbrugerråd, så risikerer vi jo også at blive sat under grusom anklage med krav om bødestraf osv., men jeg ville blot lige komme med en enkelt bemærkning, jeg synes jeg skylder landbrugsministeren, for jeg har talt ondt til ham om den her lov tidligere.

De erfaringer, jeg har kunnet indhøste, tyder på, at systemet med ægfremførsel til forbrugerne er blevet en lille tand bedre i de senere år under denne lov; men dette ændrer ikke den kendsgerning, at det var værd at overveje, om man kunne finde en endnu bedre vej fra producent til forbruger end den, man har i øjeblikket. Det er meget,

meget farligt at sige, at noget er blevet bedre, for så risikerer vi, at vi ikke kommer længere, og jeg anser det for at være vigtigt, at vi kommer endda særdeles meget længere i retning af at kunne præstere helt friske levnedsmidler til vore forbrugere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (*Skytte*): Efter de faldne udtalelser stiller jeg forslag om, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 21 medlemmer til et udvalg angående forslag til folketingsbeslutning om maksimumsregler for udskrivning af indkomst- og formueskat. (Skatteloft) [af Ninn-Hansen m. fl.]

Valgt blev: Peter Nielsen, Lis Groes, Egon Jensen, Per Hækkerup, Hans Lund, Chr. Rasmussen, Børge Schmidt, Eigil Schytt, Henry Christensen, Anders Andersen, Alfred Bøgh, Finn Poulsen, Ib Thyregod, Ninn-Hansen, Havnstrup Clemmensen, Hastrup, Stetter, Ømann, Aksel Larsen, Hilmar Baunsgaard og Niels Helveg Petersen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til jernbanerådet (i stedet for fru Marichen Nielsen).

(Jfr. tidenden sp. 720).

Valgt blev: Fru Ella Kjærsgaard, Brønshøj.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 2 medlemmer og 2 stedfortrædere til ålegårdsovernevnet.

(Jfr. tidenden sp. 193).

Valgt blev: Fisker *Anders Andersen*, Glyngøre, med stedfortræder fisker *Karl Hansen*, Mommærk, Over Tandslet, Als, og gårdejer *Jørgen Nielsen*, Frisenvænge pr. Peirup, Fyn, med stedfortræder gårdejer *Marius Kyed*, Hesselballe ved Kolding.

Fjerde næstformand (Skytte): Der er over for mig stillet forslag om, at det udvalg, hvortil tinget den 25. oktober vedtog at henvise forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten m. fl. lovforslag, ændres fra at være et udvalg på 17 medlemmer til at være et udvalg på 21 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Da der foreligger indstilling fra grupperne, skal jeg allerede i indeværende møde lade foretage valg af det nævnte udvalg.

Man gik altså til:

Valg af 21 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om pålig-
ning af indkomst- og formueskat til staten,
forslag til lov om ændring af lov om nedslag
i skatteansættelsen for renteindtægter m. v.,
forslag til lov om ændring af lov om investeringsskats
og
forslag til lov om ændring af lov om sø-
mandsskat.

Valgt blev: *Peter Nielsen*, *Lis Groes*, *Per Hækkerup*, *Egon Jensen*, *Hans Lund*, *Chr. Rasmussen*, *Børge Schmidt*, *Eigil Schytt*, *Henry Christensen*, *Anders Andersen*, *Alfred Bøgh*, *Finn Poulsen*, *Ib Thyregod*, *Ninn-Hansen*, *Hannstrup Clemmensen*, *Hastrup*, *Stetter*, *Ømann*, *Aksel Larsen*, *Hilmar Baunsgaard* og *Niels Helveg Petersen*.

Fjerde næstformand (Skytte): Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 31. oktober kl. 13³⁰ med følgende dagsorden:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand *Knud Østergaard*.

2) Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand *Knud Østergaard*.

3) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et folketingsudvalg for folketingsåret 1967-68 til drøftelse af problemer i forbindelse med pristal [af *Kampmann* m. fl.].

4) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et folketingsudvalg for folketingsåret 1967-68 til at drøfte problemer og modtage information i forbindelse med udbygningen af tunnelbaneforbindelserne i det storkøbenhavnske område [af *Lindberg* m. fl.].

5) Første behandling af:

Forslag til lov om tilskud til opførelse af svømmebassiner [af *Svend Haugaard* m. fl.].

6) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om levnedsmidler m. m.

7) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m.

8) Valg af 8 medlemmer til *Rask-Ørsted Fondets* bestyrelse.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste fjerde næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 10⁴⁵.

17. møde.

Tirsdag den 31. oktober kl. 13³⁰.

Formanden: I skrivelse af gårds dato meddeler ministeren for kulturelle anliggender, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om statsstøtte til musikkonservatorierne i Esbjerg, Odense og Ålborg.

Medlemmer af folketinget Svend Haugegaard, Bilgrav-Nielsen, Rigmor Christensen, Erik Hansen, K. Helveg Petersen, Niels Helveg Petersen, Else-Merete Ross og Skytte har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af privatlivets fred og den enkelte borgers demokratiske rettigheder.

Medlem af folketinget Kirsten Gersbo har meddelt mig, at hun ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Mener ministeren, det er rimeligt, at skattevæsenet nu forlanger, at en dansk forfatter skal betale indkomstskat af en ydelse fra statens kunstfond, skønt skattevæsenet tidligere har erklæret, at den nævnte ydelse er fritaget for indkomstskat?“

Medlem af folketinget fru Marie Louise Truels-Christensen har meddelt mig, at hun ønsker til kulturministeren at stille følgende spørgsmål:

„Godkender ministeren indhold og tone i det personlige angreb, der i „Søndagsjournalen“ i radioen er rettet mod en navngiven person?“

Medlem af folketinget Niels Westerby har meddelt mig, at han ønsker til udenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Har ministeren i FNs sikkerhedsråd tillagt krav om Israels tilbageberegning af tropper så ensidig stor vægt, at det vil kunne skade Israels berettigede interesser i ved en fredsslutning at få garanti for statens eksistens og grænser m. v.?“

Medlem af folketinget Kai Moltke har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Anser ministeren det ikke for at være hensigtsmæssigt og på høje tid at fremme den såkaldte gårdrydning i slumkvarterer som Vesterbro og andetsteds i hovedstaden for at fremskaffe sammenhængende frie områder i gårdene med legepladser og beplantning samt for at skaffe luft mellem de lokale karreer, og kunne en sådan planmæssig gårdrydning ikke fremskyndes ved en omgående ændring af byggelovens § 50, stk. 7, om betingelserne for gårdrydning samt ved ydelse af større tilskud gennem snarlig tilføjelse til lov om sanering af usunde bydele, gående ud på, at gårdrydning i højere grad bringes ind under nævnte lovs tilskudsbestemmelser, så at uudnyttede rådighedsbeløb under nævnte lov anvendes?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Med skrivelse af 26. d. m. har handelsministeren fremsendt beretning om monopoltilsynets virksomhed i 1966 samt tilsvarende beretninger fra tilsynet med banker og sparekasser samt fra forsikringsrådet vedrørende de i henhold til monopolrådet udøvede tilsyn. Eksemplarer af nævnte beretninger er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ministeren for kulturelle anliggender (Bodil Koch): Jeg skal tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om statsstøtte til musikkonservatorierne i Esbjerg, Odense og Ålborg.*

Musikkonservatorierne i Esbjerg, Odense og Ålborg modtager i dag tilskud fra staten i henhold til lov nr. 55 af 4. marts 1964 om statsstøtte til musikkonservatorier. Loven skal ifølge sin § 5 optages til revision senest i folketingsåret 1967-68. Baggrunden for indsættelsen af denne revisionsbestemmelse skal søges i den omstændighed, at den gældende konservatoriestøttelov af principielle grunde er udformet som en rammelov. Man havde ved fremsættelsen af forslaget til denne lov ganske vist i første række tænkt på en sikring af driften af de på dette tidspunkt eksisterende tre private musikkonservatorier, nemlig Vestjysk Musikkonservatorium i Esbjerg, Det fynske Musikkonservatorium i Odense og Nordjysk